

УДК 612.17 – 053.4/5

М.М. Стринадко

Буковинська державна медична академія
м. ЧернівціОСОБЛИВОСТІ АРТЕРІАЛЬНОГО ТИСКУ
В ДІТЕЙ 3–7 РОКІВ У РІЗНИХ
ДІЛЯНКАХ ТІЛА**Ключові слова:** артеріальний тиск,
діти.**Резюме.** Вивчені середні показники артеріального тиску (АТ) у 127 дітей дошкільного та молодшого шкільного віку, визначені топографічні, вікові та статеві особливості системного АТ. Найвищі показники АТ відмічалися на правій нозі, найменші показники систолічного АТ – на лівій руці, діастолічного максимального та мінімального АТ – на правій руці. У дівчат систолічний АТ у середньому нижче на 4 мм рт.ст., діастолічний – на 2 мм рт.ст.**Вступ**

Серцево-судинні захворювання протягом останніх років посідають одне з перших місць за рівнем смертності [1,2,3]. Прогнозується ще більше погіршення медико-демографічної ситуації у майбутньому, якщо не вдасться перебороти загрозливі тенденції росту, що складаються, і зменшити поширеність серцево-судинної патології. Вегето-судинні розлади є одними з найбільш поширених серед серцево-судинної патології у дітей. Для їх діагностики часто застосовують наявність значної різниці в АТ на кінцівках. Крім того, згідно літературних даних, відмічається прогірччя показників АТ на верхніх та нижніх кінцівках у дітей різного віку, майже відсутні дані про вікові зміни та статеві особливості артеріального тиску.

МЕТА ДОСЛІДЖЕННЯ

Вивчити топографічні особливості системного артеріального тиску в дітей дошкільного віку на руках і ногах, з врахуванням вікових та статевих особливостей.

МАТЕРІАЛ І МЕТОДИ

Обстежено 127 дітей віком від 3-х до 7-ми років. Виконувалися по три вимірювання на обох руках та ногах у ранкові години, у стані спокою за стандартним методом Н.П.Короткова з визначенням 5 фаз [4,5,6]. Вимірювали систолічний АТ, діастолічний максимальний та мінімальний АТ, вираховувався пульсовий АТ. Для обстеження відбирали діти без патології серцево-судинної системи, ендокринної системи та патології нирок, яка могла би вплинути на рівень АТ дитини. Для оцінки індивідуальних показників проводили порівняння з номограмами АТ [7]

ОБГОВОРЕННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ДОСЛІДЖЕННЯ

У результаті проведеної роботи були отримані наступні дані. Середні показники: на лівій руці

систолічний АТ становив $94,7 \pm 0,97$ мм рт.ст., максимальний діастолічний АТ – $69,6 \pm 0,81$ мм рт.ст., мінімальний діастолічний – $58,9 \pm 0,84$ мм рт.ст., на правій руці систолічний АТ – $95,9 \pm 1,05$ мм рт.ст., максимальний діастолічний АТ – $68,9 \pm 0,95$ мм рт.ст., мінімальний діастолічний – $57,9 \pm 0,94$ мм рт.ст., на лівій нозі систолічний АТ становив $107,5 \pm 0,99$ мм рт.ст., максимальний діастолічний АТ – $74,3 \pm 0,75$ мм рт.ст., мінімальний діастолічний – $61,5 \pm 0,75$ мм рт.ст., на правій нозі систолічний АТ становив $109,5 \pm 1,09$ мм рт.ст., максимальний діастолічний АТ – $75,3 \pm 0,81$ мм рт.ст., мінімальний діастолічний – $62,4 \pm 0,78$ мм рт.ст.

Отже, найвищі показники АТ відмічали на правій нозі, найменші показники систолічного АТ – на лівій руці, діастолічного максимального та мінімального – на правій руці.

Різниця систолічного АТ на руках (правій та лівій) становить у середньому 1,2 мм рт.ст. (вище на правій), на ногах – 2 мм рт.ст. (вище на правій).

Були отримані також середні показники АТ залежно від віку і статі (табл. 1.)

Таблиця 1

Дескриптивна статистика АТ (мм рт.ст.) на руках у дітей залежно від віку й статі

Група дітей	Стать	Систолічний		Діастолічний мінімальний	
		М	σ	М	Σ
3 роки	Хлопчики	97,9	9,5	59,5	7,8
	Дівчатка	97,0	10,1	63,8	10,5
4 роки	Хлопчики	98,8	13,7	60,5	12,3
	Дівчатка	92,1	8,9	58,7	11,4
5 років	Хлопчики	94,6	8,1	56,5	7,3
	Дівчатка	93,6	9,0	56,5	9,8
6 років	Хлопчики	97,3	9,3	58,6	7,6
	Дівчатка	92,1	7,4	56,0	5,0
7 років	Хлопчики	87,8	1,7	60,8	0,2
	Дівчатка	85,4	8,2	52,2	11,2

Висновки

1. Показник АТ має статеву різницю: у дівчат систолічний АТ у середньому нижче на 4 мм рт.ст., діастолічний – на 2 мм рт.ст.

2. У 3,9% обстежених АТ визначався вище 90% перцентильного коридору, у 5% – знаходився нижче 10% центиля, у 6% дітей відмічалася суттєва різниця між показниками АТ на лівій та правій половині тіла. Виявлену групу дітей слід віднести до груп ризику щодо розвитку артеріальної гіпертензії та вегето-судинної дистонії відповідно.

Література. 1. Демографический ежегодник России. – М.: Госкомстат России, 1996. – 557 с. 2. Здоровье населения России и деятельность учреждений здравоохранения в 1994 г. Главный вычислительный центр Минздравмедпрома. – М., 1995. – 143 с. 3. Население России. Ежегодный демографический доклад. Центр демографии и экологии человека. М., 1996. – 112 с. 4. Мазурин А.В., Воронцов И.М. Препедвтика детских болезней. – М.: Медицина, 1985. – 432 с. 5. Справочник по функциональной диагностике в педиатрии / Под ред. Ю.Е.Вельтищева, Н.С. Киеляк. – М.: Медицина, 1979. – 624 с. 6. Функциональная диагностика в детском возрасте / Под ред. С. Коларова, В. Гатева. – София: Медицина и физкультура, 1979. – 443 с. 7. Report of the Second Task Force on Blood Pressure Control in Children. // Pediatrics. – 1987. – №9. – P.1–25.

ОСОБЕННОСТИ АРТЕРИАЛЬНОГО ДАВЛЕНИЯ У ДЕТЕЙ 3–7 ЛЕТ В РАЗНЫХ ЧАСТЯХ ТЕЛА

М.М. Стринадко

Резюме. Изучены средние показатели артериального давления (АД) у 127 детей дошкольного и младшего школьного возраста, определены топографические, возрастные и половые особенности системного АД. Показано, что самые высокие показатели систолического АД отмечались на правой ноге, наименьшие показатели систолического АД отмечались на левой руке, диастолического максимального и минимального – на правой руке. У девочек систолическое АД в среднем ниже на 4 мм рт.ст., диастолическое – на 2 мм рт.ст.

Ключевые слова: артериальное давление, дети.

SPECIFIC CHARACTERISTICS OF ARTERIAL BLOOD PRESSURE IN CHILDREN AGED 3–7 YEARS ON DIFFERENT SITES OF THE BODY

М.М. Strynadko

Abstract. The average indices of the arterial pressure (AP) in 127 children of preschool and junior school age have been studied, the topographic, age and sex distinctions of the systemic AP have been determined. It has been demonstrated that the highest AP levels are observed on the right leg, the lowest levels of the systolic AP – on the left arm, the maximum and minimal AP – on the right arm. The systolic AP is 4 mm. Hg lower on the average, whereas the diastolic one is 2 mm. Hg lower in girls.

Key words: arterial blood pressure, children.

Bukovinian State Medical Academy (Chernivtsi)

Clin. and experim. pathol. 2002. Vol. 1, №1. P.74–76.

Надійшла до редакції 09.07.2002